

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

5. De homicidio ex bello justo. Remissivè.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Dicitur (regulariter) ut significare possit, quando in
magnum aliquod Reip. vel alterius damnum, sed
non res reducitur ad defensionem, cum moderamine in
culpate intell. Relege modò dicta. n. 7.

Dices: Potest Princeps, imò quilibet Iudex cogere
debitum ad solvendum creditori, si crediti tonter de
debitum non possit in iudicio probari: ergo &
debito, quamvis non possit in iudicio probari: ergo &
potest similiter certum malefactorem occidere.

Respondeo, negando consequentiam. Disparitas enim
est manifestata: siquidem in solutione debiti certus Iudex
operatur ad compensandum non ad puniendum. Ad
compensationem autem faciendam, sicut occulte potest
compensationem adjuvare creditorem; ita poterit & Iudex sal-
tem ut amicus: at ad puniendum requiritur iurisdic-
tio, quæ non habetur in oculis, ut dictum est.

§. V. De Homicidio ex Bello iusto. Remissio.

De hoc, ne cramben delicato Lectori recoctam ap-
ponamus, sufficiat ea, quæ attulimus. lib. 1. in D.
c. 4. n. 19. & n. 36. & rursus §. 7. v. Bellum.

CAPUT II.

De Homicidio sui ipsius

§. I. Occisio sui directæ.

Nemini unquam licere (nisi ex directissimo Dei
iustitiam, sed quando is) se ipsum directè ac-
cidere, res est manifesta nimis. Lege S. Aug. lib. 1. de Civ.
c. 17. quos Circumcelliones, seu Cœcutores appellant; &
D. Thom. 2. 2. quest. 74. art. 5. Less. lib. 1. cap. 9. dub. 5. passim
Auctores. Qui autem se occidit, quæ ratione sit ab Ec-
clesiastica sepultura arcendus, dixi sup. lib. 1. c. 3. §. 7. v.
Spiritus in loco Sacro. Adde Laym. lib. 3. sect. 5. n. 3. p. 3.
c. 1. §. 3. Ragundez in §. Decal. præc. c. 1. 1. 3. Solum ergo
hic sunt tria argumenta solvenda, ex quibus quædam
ad præsumendum vtiliter explicabuntur.

1. Primum argumentum: Possunt, ut lib. 5. c. 1. §. 3. n. 35.
dictum est, licet mihi desiderare mortem ob bonum fi-
nem, v. g. ut vitæ huius ærumas effugiam: Cur ergo
non possunt eandem mihi ob suum bonum inferre? Re-
spondeo: Quia si mors desideretur, ut debito modo se-
quatur, nihil mali continet: At si illam quis sibi infe-
rat, cum debito modum excedat, multum continet
mali; siquidem tunc usurpa. potestatem in vitam, quam
nullus habet, præter Deum. Quare si quis possunt cupere,
ut propter bonum Reip. malefactorem morte plectan-
tur; sed non possunt ego auctoritate publica carnes
cum illis conferre, ita in casu nostro. Sic etiam potest
licet desiderari pollutio; ut in somnis, v. g. eveniat ob
bonum sanitatis finem; sed procurari licet nunquam
potest, ut dicitur lib. 10. c. 5. n. 2.

2. Argumentum secundum: Licet jejuniis, & carnis
afflictionibus me macerare, etiam si mea vita citius
sibi mihi sit finienda: sed id est directè mortem mihi non
solum velle, verum, etiam inferre: ergo saltem aliquan-
do licet directè se ipsum interficere. Respondeo: Nego
licet se sic macerare ex intentione citius moriendi;
quia id, ex certissima sententia, esset directè se sensim
occidere. At se iis afflictionibus moderatè afficere, ex
intentione placendi Deo; licet profero; quamvis
deinde per accidens secutura sit velocior mors. Id enim
non est nisi indirectè morti sibi causam esse, quod in
multis casibus licet, non ostendam. Hinc ex omnium
iustitiam, non tenetur quis uti cibis nisi ordinariis per
se ordinatis ad vitam conservandam, non verò extraor-
dinariis & delicatis, ut etiam nec obligatur sumere ex-
traordinaria, & magnis impensis conquisita medica-
menta cum satis sit medicinis uti communibus. Imò colligo
ex Doctoribus, max. citandis, nec me obligari ipsos eol-
dem ordinarios cibos assumere, si quando valde labore

in iis assumendis; quia cum tanto labore, nequaquam
propria charitas obstringit. Ita etiam, tamen si possit quis
ad vitam servandam vesci carnibus hominis iam occisi,
(quidquid refragentur Val. 1. 3. d. 9. q. 3. p. 1. Azori. p. 1.
lib. 7. c. 3. §. 4.) quia non apparet unde in tanta necessi-
tate id sit prohibitum; & re ipsa, illis ad multa medica-
menta utuntur Medici tamen non obligatur, quia non
tenetur tam extraordinariò cibo, & tam repugnantem ipsi
naturæ vitam producere. Ita Tol. lib. de septem pecc. mer.
c. 60. Caiet. 2. 2. q. 1. 18. art. 2. Nau. in summ. c. 23. n. 122.

4. Disputantem (moderatè) si quis enim contra regu-
las prudentiæ indiscretè supra suas vires sese cruciaret:
unde notabiliter sibi vitam breviorē redderet; pecca-
ri homicidij reus esset, quia sicut aliam, verbi gratia,
infantem non potest occidere; ob bonum finem citius
eum mittendi ad gloriam; sic nec te ipsum.

Neque opponas Carthusianos, vel in ipso periculo
mortis, laudabiliter sive ex voto, sive ex pia consuetu-
dine à carnibus abstinentes. Ita Fag. lib. 5. in dec. cap. 11.
n. 19. & 20. citans Sayrum, aliosque; Azor. p. 2. c. 9. q. 13.
& 14. ne hos inquam, opponas: Nam pari modo affir-
mo cum Thom. Sanch. in consil. 5. cap. 1. dub. 34. eos debe-
re in periculo mortis carnes comedere, si alius aptus ci-
bus non adeat, ut si essent in deserto, ubi non nisi carnes
haberi ex venatione possint. Verum, quia regulariter alij
sunt cibi, vel ex vitellis ovorum recentium, vel ex deli-
catis piscibus, vel ex similibus confecti, qui carnibus
æquipollent; ideo regulariter cum laude, tum in vita,
tum in mortis articulo, ob mortificationis amorem à
mensa repellunt. Scio Ioan. Sanch. d. 3. n. 7. Gers. tr. de
temper. Carth. probabiliter sentire, etiam si nulli alij
sint cibi, atque addo in necessitate extrema, posse, imò
& teneri suum Votum (si tamen Votum est, ut esse sentit
Less. lib. 4. cap. 3. d. 2. n. 10. nam si sit mera regula, ut pu-
tat Gers. loc. cit. & Thom. Sanch. loc. cit. 2. certum
esset non teneri) à carnibus abstinendo custodire: quia
sæpe licitum est ob iustam causam, (ut esset hic, ob con-
servandam religiosam disciplinam, publicumque bo-
num, ac fervorem suæ Religionis (non conservare vitam
quod non est occidere se, sicut) directè, sed indirectè,
verum prior sententia mihi magis placet.

5. Argumentum tertium: Iuste damnatus ad mortem,
potest in se exequi sententiam potest, v. g. sumere vene-
num, se vulnerare, sibi venam aperire, inicere se in
ignem, &c. Ergo licet aliquando se directè interficere.

Respondeo, distinguendo antecedens. Damnatus ea
potest facere, si ea ipsi legitime præcipiantur: concedo
antecedens; nam sic constituitur Minister publicus suæ
regis: ad quod quævis Iudex non possit ream cogere,
(nimis enim crudele est hominem suum esse car-
nificem;) tamen; accedente consensu ipsius damnati,
non est unde non possit. Ita Victoria, Arag. Cord. qui-
bus faver Less. lib. 2. cap. 9. num. 20. apud de Lugo
tom 1. de iustit. d. 10. sect. 1. n. 11. quidquid aliqui dicant,
cum de Lugo loc. cit. quum. 12. neque enim tunc damnatus
punit se ipsum tanquam Iudex; quod certe non potest,
quia punitio cum sit actus Iustitiæ indicatæ, debet
esse ad alterum; sed punit se ut constitutus Minister Iu-
dicis punientis, quod est longè diversum, quodque fieri
sanè potest, & solet: ut cum ad præceptum Iudicis, vel
Confessarij se quis spoliatur bonis, se verberat, se in exi-
lium confert, quod propriè est exequi punitionem; non
verò propriè punire. At si ea non præcipiantur, nego
antecedens: non enim tunc licet damnato exequi
se ipsum suæ sententiam mortis, faciendo quæ directè
mortem afferunt; quia cum non sit institutus minister
publicus, se occidendi potestatem non habet.

Hinc licet ad hunc locum mortis se confert, scilicet
patibuli ascendit; quia ad hæc præcipitur saltem im-
plicitè à Ministris: at illicitè à scalis se deicit; quia ad
hoc non præcipitur, cum regulariter à Carnifice deici
soleat.

Pari modo licet venenum, propinante Ministro
aperto ore sumit, deglutitque; cibos non assumit, quando
est